

Практичне заняття з елементами тренінгу «Це можете зробити лише ви»

МЕТА:

- поглиблювати знання учнів про основні принципи «Української хартії вільної людини»¹;
- розвивати творче й критичне мислення учнів, навички роботи в групах, уміння висловлювати свою думку та обґрунтовувати її;
- сприяти формуванню:
 - соціальної та громадянської компетентностей;
 - уміння вчитися впродовж життя;
- сприяти вихованню критично мислячої і толерантної, життєлюбної і творчої, національно свідомої і суспільно активної молоді.

ОБЛАДНАННЯ:

- аркуші ватману, кольорові маркери, журнали з ілюстраціями;
- текст «Української хартії вільної людини»;
- презентація «Українська хартія вільної людини»;
- картки та опис завдань до вправи «Цінності життя»;
- плакати з твердженнями.

ХІД:

Робота в групах

Учасники тренінгу об'єднуються в п'ять груп. Кожна група має опрацювати дві новели Хартії. Які саме — вказує педагог. Відтак групи мають презентувати результати роботи. Причому важливо пояснити зміст опрацьованих новел Хартії, використавши лише три речення для пояснення кожної новели.

Бесіда «Наріжні камені Хартії»

Педагог розповідає учням, що наріжними каменями Хартії є три прості думки, а саме:

1. Відповідальність за своє життя, а отже, його успіх, добробут і щастя нікому не можна передати. Ми самі несемо відповідальність за себе.

2. Мораль і духовні цінності не можуть бути відкладені на завтра. Вони завжди потрібні сьогодні.

3. Ми будуюмо те, що уявляємо, а отже, від глибини, масштабу і творчого хисту нашої уяви залежить наше майбутнє.

Педагог озвучує ще кілька важливих положень з Хартії: «Людина прагне бути вільною, бо саме свобода надає смислу, гідності й цінності людському життю. Це і є дорога до щастя, до якого ми, віруючі й невіруючі, але всі у широкому філософському сенсі Божі діти, покликані.

Аби стати вільною, людині не треба проводирів. Ані найталановитіші лідери, ані інтелігенція, ані жодна соціальна група не здатні привести людину до щастя і свободи.

Справжнім проводирем людини є лиш особисте осмислене зусилля. Це не зробить хтось інший. Це можете зробити лише ви».

¹ Українська хартія вільної людини — програмний документ Ініціативної групи «Першого грудня», який формулює «життєві орієнтири» для суспільства, пропонує відповідь на головні виклики, що постають перед громадянами. Це звернення інтелектуалів є своєрідним етичним кодексом громадянського суспільства XXI століття і водночас ідейним маніфестом групи. Хартія оприлюднена 08.12.2012 під час Національного круглого столу з нагоди 21-ї річниці референдуму щодо незалежності України.

Вправа «Асоціативний малюнок»

Кожен учасник має намалювати своє бачення права на життя або використати ілюстрації з журналів. Виконавши завдання, учні презентують свої роботи.

Вправа «Цінності життя»

Педагог роздає учасникам картки «Цінності життя» та опис завдань, які потрібно виконати.

Цінності життя

Гроші	Праця	Навчання	Приятелі	Покликання
Розум	Батьківщина	Відпочинок	Телебачення	Молитва
Канікули	Машина	Музика	Привілей	Професія
Книги	Самореалізація	Комп'ютер	Любов	Престиж
Свобода	Сім'я	Гідність	_____	_____

Завдання до вправи (виконуйте в зазначеному порядку):

1. Допишіть дві цінності.
2. Із запропонованих цінностей викресліть чотири зайвих.
3. Уявіть, що у вас залишилося всього десять років життя, — викресліть ще три.
4. Одну цінність віддайте людині, яку ви скривдили.
5. Чотири цінності віддайте убогим.
6. Подаруйте три цінності другу на день народження.
7. Подаруйте дві найкращі цінності батькам.
8. Уявіть, що ви хворієте, і віддайте три цінності, щоб одужати.
9. Викресліть дві цінності, яких важко дотримувати.
10. Викресліть дві непотрібні цінності.

У кожного учасника залишилася одна цінність — найважливіша для нього. Педагог пропонує учасникам по черзі оголосити свою найважливішу цінність і разом обговорити вибір кожного.

Кластер «Бути вільним»

Педагог пропонує учасникам по черзі дати відповідь на запитання, що для кожного з них означає бути вільним. Відповіді учитель записує на дошці, узагальнює їх і створює кластер.

Вправа «Займи позицію»

У різних місцях класу розміщено плакати з твердженнями:

1. Свобода (воля) — це коли я можу робити усе, що хочу.
2. «Ми повинні бути рабами законів, щоб стати вільними» (Марк Тулій Цицерон).
3. «Бути вільним — означає бути відповідальним» (Любомір Гузар).

Педагог пропонує учасникам підійти до того твердження, яке кожен вважає найбільш прийнятним для себе. Відтак кожен учасник пояснює:

- Як розуміє обране твердження.
- Чому вибрав саме це твердження.

Рефлексія

Учасники обговорюють, які особистісні якості є пріоритетними для сучасної молоді людини. Педагог записує їх на дошці. Відтак учні визначають три найважливіші якості із запропонованих.